

Pavla Mühlbauera na škole už nepamatují. Začínal, když jsem končil.

S jeho prací - a především kresbami - jsem se setkával postupně, nenápadně. Prvně asi v Galerii H, na výstavě Velká kresba. Nenápadně, ve shodě s pověstí, která ho provázela spolu s respektem našich přátel k němu.

Nevybavuje se mi ani, tak jako u jiných autorů, množství jeho kreseb a obrazů. Pavlův svět je ale natolik jednoduší a přesvědčivě postavený na pevném a podstatném, že to vůbec není nutné. I z jediného setkání se dá poznat. Jeho část ručí za celek a potvrzuje ho.

Podobně jako Michalovi Rannému, i jemu je východiskem naprosto určité téma - motiv přírody, zcela určité krajiny, místa. Ale jako Michal ho rozpouští v nuancích tuše a barvy a umí ho důrazem na jednotlivé prvky jeho skladby ustavičně proměňovat, Pavel v něm nachází dostatečný prostor k nalézání tvarosloví řádu světa. Obojí se tak mění a stává z výchozí jednotliviny řádem celku, jeho možných proměn. V případě prvním s důrazem na barvu a její možnosti, v druhém na tvar.

Vymezování tvaru nejlépe odpovídá právě kresba a stává se proto i v Pavlově malbě prostředkem určujícím. Je nosná pro výstavbu, rytmizaci a členění prostoru. Barva ji může podpořit, rozlišit, vnášet do vymezení ploch vnitřní napětí a výraz, kresba je tu ale dominantní. Ze své podstaty směřuje k lapidárnosti vyjádření. K jasnosti tvaru.

Jeho redukcí na podstatné, nezávisle na velikosti formátu, k výsledné monumentalitě.

Pavel Mühlbauer patří k autorům tichým. Setrvává v prostoru, který poskytují klasické prostředky kresby a malby. Nenabízí oslnivé vize. Nabízí víc, podobně jako mnozí jiní autoři, kteří vystavují v Jílkově galerii, znovunalézá řád v rozvíklém a znejistěném světě.

Miroslav Koval v katalogu výstavy Pavel Mühlbauer: Barevné kresby, Šumperk, Galerie Jiřího Jílka, 4.2.-9.3.1997

Geofyzikální ústav AV ČR
Agentura Galerie H

Vás srdečně zvou
na čtrnáctou výstavu cyklu
Setkávání

Pavel Mühlbauer Kresby, obrazy, pastely

zahájení 19.10. 2005 v 16:30 hodin

zpěv a akordeon: Jana Vebrová

otevřeno 20. října - 25. listopadu 2005
po-pá 8.00-16.00 hodin

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
tel. 267 103 345
www.ig.cas.cz

Pavel Mühlbauer: Kresby, obrazy, pastely

Pavel Mühlbauer (1949) je malíř - krajinář, na pražské Akademii výtvarných umění studoval v letech 1969-1975 v ateliéru profesora Jana Smetany. Krajina ho coby malíře zajímá ze všeho nejvíce. Není romantik, jeho pohled je dnešní, namalovaná krajina věcná a konkrétní, motivy většinou hluboce zažitě, důvěrně známé ze Šumavy, z okolí rodné Sušice. Šumavský kraj má celý prochozený. Možná i proto se v jeho díle tak často objevuje motiv cesty. Cesta nejen někam, ale i odněkud vede, překračuje obzor, pokračuje daleko za obzorem. Za každým obzorem je další obzor, za každou dálkou dálka. Poutník jde, kráčí, zrychlí a zpomalí chůzi, zastavuje se, otáčí, kousek vrací - vidí věci obyčejné, všední - náměty nových kreseb a obrazů. Osamělý strom, louka, paseka, silnice, zatačka, protější stráň.

Chůze je pohyb, změna místa i úhlu pohledu. Kmeny a větve za sebou stojících stromů se překrývají, malou chvíli jsou jakoby v zákrytu, a o kus dál se už zase škrtačí, novým způsobem rytmizují prostor, člení plochu. Stačí pár kroků. Procházka krajinou, pohyb v prostoru a v čase je důvodem, proč Pavel Mühlbauer zpracovává jedno téma v několika obměnách, v různých variantách. To podstatné (pohyb - proměna) nelze zachytit v jednom obraze nebo kresbě. Je někde uprostřed, mezi dvěma či více možnostmi. Dvě různé podoby, dva odlišné záznamy jedné věci se mohou v divákově mysli složit, tak jako dva obrazy v dioramatickém kukátku, v plastičtější celek. Je to princip podobný

*Pavel Mühlbauer: Cesta, 1982,
kresba, tužka, papír, 193 x 147 mm*

určování vzdálenosti, lhostejno zda stromu nebo galaxie. Abychom mohli spočítat (poznat) dálku, potřebujeme dvě prostorově dostatečně vzdálená měření. Kresba tak pro malíře je i není konečným

cílem, završeným dílem. Často je poznámkou, prvotním záznamem námětu nebo nápadu, předstupněm definitivního obrazu. V kresbách a pastelech se odehrává vše podstatné. Obrazy jsou konečným završením, zúročením usilovného hledání.

Detaily v popředí kresby i obrazu navozují hloubku, připravují jako na divadle - prostor pro rozvinutí námětu zakončeného hlubokým klidem nekonečné oblohy. Horizont nasazený vysoko v ploše papíru nebo plátna je jako linka ramen, Mühlbauerova díla mají lidské rozměry, i lidskou orientaci. Krajinu nemaluje jako panorama, ale jako figuru či portrét, na výšku. Stromy a keře s krátkými kalužemi stínů. Objemy lesů, domů a stodol, plochy silnic, strání, pasek a polí převedené do soustavy hmotných, od ruky volně vedených, často téměř rovnoběžných čar. Jedním směrem jsou zobrazené předměty blízké, druhým vzdálenější. Hmotné linie se neprotínají v bodech, mají kus cesty společný. Je těžké jednoznačně rozhodnout, co je vpředu a co vzadu, co právě teď a co za chvíli.

Kromě černobílých kreseb a obrazů budou v Geofyzikálním ústavu AV ČR vystaveny barevné pastely z posledních let.

Jiří Hůla

Archiv výtvarného umění
www.artarchiv.cz

